

شکیبا

رقم جو آبی مناسب برای کشت در شرایط تنش خشکی انتهای فصل در مناطق معتدل سرد کشور

مجری مسئول: حبیب اله قزوینی

محققان همکار: سلیمان محمدی، بهزاد سرخی، احمد یوسفی، مسعود عزت احمدی، سیدعلیرضا رضوی، علیرضا عیوضی، غلامرضا خاکیزاده، غلامرضا امین زاده، اسداله فتحی هفشجانی، محمد شریف الحسینی، مهرداد چائی چی، معرفت قاسمی کلخوران، حسن تیمور پور، رضا اقنوم، صفر علی صفوی، محمدعلی دهقان، عبدالکریم ذاکری، رحیم هوشیار، محمد دالوند، نصرت اله طباطبائی فرد، محسن یاسایی، سید شهریار جاسمی، صمد مبصر، جواد تقوی، رقیه عبدالعظیم زاده و علیرضا عیوضی

در سال زراعی ۱۴۰۱-۱۴۰۰ سطح زیر کشت جو آبی در اقلیم سرد کشور برابر ۲۸۰ هزار هکتار با تولید ۹۰۰ هزار تن و میانگین عملکرد ۳۲۱۴ کیلوگرم در هکتار بود. ارقام جو ماکویی، بهمن، جلگه، مهتاب، متین و آذران در حال حاضر ارقام رایج جو آبی در مناطق سرد کشور می باشند، ولی با توجه به وسعت و گستردگی اقلیم سرد کشور و تنوع آب و هوایی اراضی کشاورزی در این اقلیم نیاز به معرفی ارقام جدید جو آبی در این مناطق ضروری به نظر می رسد. معرفی ارقام جو که تحمل آنها در برابر تنش های آبی بخصوص در مرحله بعد از گلدهی و اواخر دوره رشد گیاه بالا باشد، باعث صرفه جویی در مصرف آب و تخصیص آب موجود به زراعت های بهاره خواهد شد. هدف از انجام بررسی هایی که منجر به معرفی رقم شکیبا گردید یافتن رقم جدید جو برای کشت در مزارع آبی مناطق معتدل سرد کشور بود که علاوه بر

عملکرد و سازگاری بالا واجد خصوصیات مطلوب زراعی نظیر مقاومت به سرما، ریزش و خوابیدگی بوته، مقاومت نسبت به عوامل قارچی بیماری های رایج جو و تحمل خوب به تنش خشکی باشد. در این شرایط کشت رقم شکیبا از لحاظ اقتصادی با صرفه تر از ارقام رایج مانند ماکویی، بهمن و مهتاب بوده و می تواند باعث ایجاد تنوع ارقام جو مورد کشت و زرع کشاورزان غله کار در مناطق سرد کشور گردد.

مقایسه صفات زراعی جو رقم شکیبا با شاهد جلگه

رقم شاهد جلگه	رقم شکیبا	خصوصیات زراعی
۶/۴۷۳ تن در هکتار	۶/۴۷۶ تن در هکتار	میانگین عملکرد دانه در شرایط بهینه (ایستگاه های کرج، مشهد، تبریز و میاندوآب)
۵/۳۰۲ تن در هکتار	۵/۵۸۰ کیلوگرم در هکتار	میانگین عملکرد دانه در شرایط تنش خشکی آخر فصل (ایستگاه های کرج، میاندوآب و همدان)
زمستانه	زمستانه	عادت گلدهی (Flowering habit):
شش ردیفه	شش ردیفه	تعداد ردیف
۹۲	۸۵	ارتفاع گیاه (سانتی متر)
۱۹۶	۱۹۸	تعداد روز تا گلدهی
۲۴۳	۲۴۳	تعداد روز تا رسیدن فیزیولوژیکی
۴۱	۳۷	وزن هزار دانه (گرم)
روشن	روشن	رنگ دانه
مقاوم	مقاوم	مقاومت به خوابیدگی
مقاوم	مقاوم	مقاومت به شکنندگی محور سنبله
مقاوم تا نیمه حساس	مقاوم تا نیمه حساس	واکنش به زنگ زرد
نیمه مقاوم تا نیمه حساس	مقاوم تا نیمه مقاوم	واکنش به سفیدک پودری
مقاوم تا نیمه مقاوم	مقاوم تا نیمه مقاوم	واکنش به لکه قهوه ای نواری
نیمه حساس	مقاوم	واکنش به اسکالد
نیمه حساس	مقاوم	واکنش به لکه توری
۱۱	۱۱	درصد پروتئین دانه (میانگین):

توجیه اقتصادی:

با توجه به مقاومت خوب این لاین رقم نسبت به بیماری های برگي جو و تحمل بالای این رقم نسبت به تنش خشکی آخر فصل پیش بینی می شود که این رقم بتواند حداقل ۲۰ هزار هکتار از سطح زیر کشت جو آبی در مناطق معتدل سرد کشور را پوشش دهد. با در نظر گرفتن حداقل افزایش عملکرد حدود ۲۷۸ کیلوگرم در هکتار نسبت به میانگین عملکرد رقم شاهد جلگه در آزمایش سازگاری (میانگین عملکرد ۵/۵۸۰ کیلوگرم در هکتار در مقابل میانگین عملکرد ۵/۳۰۲ کیلوگرم در هکتار رقم جلگه در شرایط تنش خشکی آخر فصل)، انتظار می رود با کاشت این رقم در بیش از ۲۰ هزار هکتار از اراضی سطح زیر کشت جو اقلیم سرد کشور، با احتساب قیمت تضمینی هر کیلوگرم جو در سال مورد نظر منافع ناخالص معرفی رقم جدید برای یک بازه زمانی ۷ ساله برابر ۳۶۷۰ میلیارد ریال باشد.